

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 korona
Fél évre 6 korona
Negyed évre . . . 3 korona
Egyes szám 16 fillér

POLITIKAI LAP.

Felelős szerkesztő: OBLAT KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zarándok u. 7.

☐ Telefon-szám: 174. ☐
Kéziratokat nem adunk vissza.

POLITIKAI HÍREK

Politikai szélcsend. A parlamenti szünet tagadhatatlanul némi csendet hozott a nagy politikába, ez azonban még korántsem jelenti a teljes megpihenést és tétlenséget. A súlypontot az elsőléptet politikások magukkal vitték a vidékre, a hol nem egy helyen igen eleven politikai élet lüktet. Különösen a munkapárt az, a mely az országgyűlés elnapolása óta egyre sürűbben jelentkezik a kerületekben és nem kimél fáradságot, hogy központ és periferiák között a lehető legintenzívebb kölcsönhatást ápolja és biztosítsa. Élénken illusztrálja ezt megyénk állásfoglalása is. Ide tartozott az is, hogy a nemrég elhunyt Andrásy Dénes gróf politikai végrendeletében kijelenti, hogy „ma kötelessége mindenkinek az egyedül helyes, jogos és igazságos ügy mellé állani és mellette tüntetni az olyan önteláldozó, önzetlen, bátoraságos fellépéssel szemben, a minőt gróf Tisza István tanusított és a szükség igazolt, teljes szimpátiáját bebizonyítani”.

1913. július 4.

318-18.

Nincs mulatságosabb, de egyuttal — morális szempontból — bosszantóbb valami, mint az ellenzéki lapokat olvasni: olvasni azoknak a politikai eseményekre vonatkozó hirt, megjegyzéseit. Ha valaki izzó 48-as, ezen híreket, közleményeket, kommentárokat olvassa, lehetetlen, hogy undort ne érezzen magában a mai ellenzéki politika láttára. De már nem is mulatságos, hanem egyenesen kinevetni való az a pókhendiség, amellyel az erkölcsbiro szerepét arrogálják maguknak egyes lapok a jelenlegi kormányzat felett. És itt mutatkozik a sajtó nevelő hatása. Az ily irtani való kinövések termékeny talajra találnak. Ezt tapasztaltuk a tegnapi megyei közgyűlésen is, amikor politikai nullák iparkodtak örködni a közkormányzat moralitása felett. A koalíciós sáskajárás idején nem tapasztaltuk, hogy a mélyküti államférfiak oly lelkiismeretesen örökölték volna a talpfaszállításokra, a dalmát vasuti rezsimre, a furdó bérletekre vagy hávi felsereknek kitüntetésére. Állandó érvamen továbbá az „erőszak“ a „megvesztegetés“, pedig a megyei munkapártnak nem is volt valami nagy erőszítésre szüksége, hogy 300 szótöbbséggel biztosítsa támogatásáról a Tisza-kormányt. Ez az óriási szavazattöbbség mutatja a nemzet igazi hangulatát és nem egyes lapok politikai dühtől elvakított cikkei, amelyeket azután az ellenzéki

urak készpénznek fogadnak el és nemes hévvel szerkesztik meg tényleg nevétségesen elmés közbeszólásaikat. Az ily szavazattöbbség, — hiszen nem véletlen, hogy megyénk egyes városai Baja, Szabadka stb. egymásután nagy szótöbbséggel szavaznak bizalmat a kormányra, vagy azután azon tény, hogy az eddig ellenzéki városok diszpolgárúkká választják Tiszát, méltán tehetnek elbizakodottá a munkapártot, pedig ez épúgy mint azelőtt hajlandó az ellenzék által kért bünbocsánatot megadni.

Bácsbodrog vármegye manifesztációja.

Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön a nő 3-án tartotta kamjonkai Szemző István főispán elnöklésével I. é. második rendes közgyűlését. A közgyűlésen a megye legteljesebb részéről daczára a nagy és szorgos munkaidőnek — majdnem teljes számmal jelentek meg a nemzeti munkapárt lelkes tagjai, úgy hogy a nagy terem 9 óra ra zsufolásig megtelt a törvh. bizottság tagjaival.

Elnököl főispán pár percczel 9 óra után a bizottsági tagok lelkes éljenzése közben lépett be a terembe s nyomban megnyitotta a közgyűlést. A gyűlés első tárgya volt az alispán évnegyedes jelentése a megye közügyeinek állapotáról. A terjedelmes és a közigazgatás minden ágára kiterjedő jelentést Szabovlyevits Dusán megyei főjegyző olvasta fel. A törvényhatósági bizottság nagy figyelemmel hallgatta azt végig. A bezdán-palánkai közlül állami kezelésbe való átvételének jelentésénél, elnöklő főispán indítványozta, hogy báró Vojnits Istvánnak a megye nagy fiának és állandó jóakarójának a miniszteriumnál ez ügyben lett közbenjárásáért a megye köszönetet szavazzon. A közgyűlés ez indítványt élénk helyesléssel magáévá tette, s úgy ezt mint az alispáni jelentést egy néhány izléstelen ellenzéki közbeszólás daczára — elfogadta.

Politikailag kimagasló nagy horderejű tárgy következett most: A m. kir. miniszterelnök leirata a m. kir. kormány kinevezetése tárgyában. A törpe ellenzék erőmérkőzést akart provokálni

az óriási munkapárti többséggel. Az állandó választmány javaslata oda konkludált, hogy a megye szavazzon bizalmat és biztossítsa legmesszebbmenő támogatásáról gróf Tisza István miniszterelnököt a parlamenti munkaképesség helyreállításáért, a kiegyezési alap törhetetlen bajnokát üdvözli és a vezetése alatt megalakult kormány iránt, működéséhez hazafias közreműködését felajánlja.

A 18 tagu ellenzék erre fészkelődni kezdett, rosszul érezték magukat, mintha egy óriás tyukszemükre taposolt volna, úgy felsziszentek, oly robajt csináltak, mint mikor egy üres hordót hengeritnek és oly zajt csaptak, mint egy üres teherkocsi, mely házunk előtt elrobog. Puskaporszagú lett egyszerre a levegő. Mindkét párt részéről csipkedő közbeszólások voltak hallhatók. Zgama Károly a mélykútiak néppárti plébánosa, költözködni kezdett egy közbeszólás miatt Ungár Lajos kossuthfalvi b. taggal, kinek legujabb keletű nemesítését vetelte szemére. Ungár természetesen nem maradt adósa a plébános úrnak, erős ríposzttal hallgatatta el Zgama Károlyt.

Csak most juthatott szóhoz Lovászy Márton az ellenzékiek diszszónoka. Tiszáról és kormányáról, úgy elődjéről még a keresztvizet is levette. Elmondott egy pár vezércikket lapjából a „Magyarországból“. Azt állítja, hogy a mostani kormányváltozás példátlan a parlamentarizmus történetében a mult kormány bírói ítélet folytán kénytelen volt lemondani. E kijelentését a nagy munkapárt óriási zajjal „eláll“ kiállításokkal fogadta, s midőn előhozakodott a Déry csömörléisig ismert vádjával, a főispán többször rá csengetett és szónokot rendre utasította. A többség sorából sokszor felhangzott Lovászy beszéde közben a koalíciós bünlajstrom egy egy erős kifejezése, közbekiállították: hagytuk őket szabadni! ott vannak a zárszámadások! stb.

Mikor Lovászy a bizalmi kérdést kezdte feszegetni ismét megmozdult a többség és lelkesen oda kiállították a szónoknak, hogy »megadjuk!« Az izga-

tótság lelőpontra hágott, midőn Lovászy azt a felszólítást intézte, hogy a többség mondjon le mandátumáról, oszlaság fel a képviselőházat, rendelkezjenek el új választásokat.

Lovászy a vezérszónok végül a következményekért a felelősséget a munkapártra hárítja. Zajos eláll, nem igaz kiállítások közbe fejezte be Lovászy egy órás vádbeszédét, mely az oriai többség körében valami keserűséges nyomot nem hagyott hátra.

Es most következett a csallánói. Evetovits János orsz. képviselő, b. tag az elokvens szónok, meggyőzően szedte szét Lovászy vádjait, de mielőtt hozzáfogott a beszéd boncolásához, visszautasította egy ellenzékinek a papi vagyton felosztásáról tett közbeszólását. Azután tisztelettel hajolt meg Lovászy elhívása előtt, de viszont elvárja, hogy az ellentábor is respektálja az ellenvéleményeket. Parlamentáris alkotmányos országban soha sem történt, hogy a kisebbség diktáljon a többségnek! A jelenlegi kormány vezére gróf Tisza István bírja a korona és többség bizalmát, abnormális állapot volna az, ha a nemzet két bíró ítéletére bizná a létét vagy nem létét. Elfelejtették a közel múlt napok történetét, amikor több ellenzéki város a Tisza kormánynak bizalmat szavazott sőt e város diszpolgárának választották meg gróf Tisza Istvánt. A törvényhatóság csak követni fogja Deák Ferencz tradícióját, amidőn Tiszának és az egész kormánynak bizalmat, támogatást biztosít. Oriási taps és éljenzés volt a válasz Evetovits beszédére.

Wagner G. Adolf verbászi evang. esperes, b. tag lelkes szavakban aposztrófálja az ország ellenzékét, midőn felkéri őket, hogy olyan irányt támogasson, mely a békéhez vezet. A közérköcs és közbizatlanság nevében elfogadja az áll. választmány javaslatát.

A beszédek elhangzása után a főispán 20 b. tag kérésére elrendeli a névszerinti szavazást, mely vontatottan 600 név felolvasása után másfél óráig tartott.

Az eredmény frappans: Leszavazott 336 b. tag.

Bizalmat szavaz az üdvözli a Tisza kormányt: 318 b. tag, nemmel szavaz 18 ellenzéki. Az eredmény kihirdetését a törvényhatósági bizottság falrengelő éljenzéssel és tapssal fogadta. Az a pár ellenzéki még az eredmény kihirdetése előtt ellillant mint a kámfor. Így az ellenzék csufos kudarczával végződött e bizalmi kérdés felvetése. Vajjon a tanulságot levonják-e ebből?

Egy kis válasz

Buday Gerő törvényhatósági bizottsági tag úr nyílt levelére.

A Bácsmezei Függetlenség június 29-iki számában Buday Gergely bizottsági tag úr a város főispánjához nyílt levelet intézett, a melyben várospati aggodalommal a közgyűlési tárgyalások komolyságának és a hivatalos kijelentések komolysá-

gának megóvása érdekében emeli fel, nem épen apostolinak és felebarátj szeretettel áradozónak mondható hangját.

Mint hogy ez a szeretetteljes levél első sorban engem érint, erkölcsi kötelességemnek és hivatali állásom megvédése céljából feltétlenül szükségesnek tartom, hogy erre válaszoljak.

Nem vitatom azt, hogy a bizottsági tag úrnak joga nincs arra, hogy a tisztviselők működését kritika tárgyává tegye, de azt igen is vitatom, hogy erre a tapintatlan és feltétlenül durva támadásra oka egyáltalában nem volt.

Hogy ezt kellőképp megvilágíthassam, s hogy a bizottsági tag úr tendenciózus és rosszakaratú eljárását ismeressem, kénytelen vagyok e kérdés történetére kiterjeszkedni.

Nem állítom azt, hogy a bizottsági tag urat ebben a kérdésben talán nem vezették volna igaz hazafias érzések, csak hogy azoknak mindent alárendelni s a „jezsuitizmus“ jelszavával hazafias érzelmeiket táplálni, talán fitogtatni, egy kissé furcsa dolog. Ha a főtisztelendő úr, már előre biztos tudatában annak, hogy akciója sikerre úgy sem vezet, beszélhetné magát érvényesíteni akarta, arról senki sem tehet. (hiszen türelmesek a közgyűlési terem falai), de hogy azért nyilvánosan pellengette iparkodjék állítani valakit akkor, a kiker tudja, hogy az teljesen ártatlan, — talán kissé összeférhetetlen a közéleti korrektséggel.

Hogy a czél szentesíti az eszközöket, az Loyoláké vezérelve volt. Nem tudtuk eddig, hogy főtisztelendő úr is oda számítja magát. Egyébként az ő lelke rajta.

A főtisztelendő úr a közgyűlést megelőzőleg megjelent hivatalomban érdeklődve az iránt, hogy a tanács az aradi átirat ügyében mily álláspontot foglal el s én készséggel adtam neki azt a felvilágosítást, hogy a tanács azt sajnálatlan tudomásul vétetni javasolja.

Ezzel ő megelőzve nem volt, kijelentette, hogy oly irányban kíván felszólalni, hogy a család újból keresessék meg, mire kijelenttem neki, hogy a család a hozzáintézett megkeresésre nem válaszolt s így alig vezet ez eredményre, említvén neki azt is, hogy ez aktaszzerűleg be van igazolva.

Tudva azt, hogy a bizottsági tag úr, ha egyszer beszélni akar, ebben legfeljebb a hirtelen halál akadályozza meg, teljes gondtal ellenőriztem az ügyiratot és igazam teljes tudatában tettem a közgyűlésen azon kijelentést, hogy válasz a családtól nem érkezett, mert az tényleg nem is jött meg, nem is iktatott és nekem mint előadónak ki sem osztottak, — tehát joggal állíthatam azt, hogy a tanács megkeresése a család részéről figyelemre nem méltatott.

Hogy a bizottsági tag úr hogy és honnan piszkálta elő Dr. Balogh Sándor levelet, hogy az tényleg el lett-e küldve, vagy talán csak egyszerű fogalmazvány maradt expedálás nélkül, azt én nem kutatom, mert nem az én dolgom, csak azt a ténnyt vagyom kénytelen és bátor leszögezni, hogy a levél sem az iktatóban sem az én kezem között meg nem fordult.

Ha tehát akkor, mikor én felvilágosítottam arról, hogy a levél hivatalos kezelés alá nem került, szavaimnak hinni nem akart, betekintés útján állítom valódiságáról minden pillanatban meggyőződést szerezhetett volna, és nem követte volna el azon igaztalanságot hogy engem méltatlanul és durván gyanúsított és a hazugság nyilvános vádjával oly gorombán megtámadjon, s hogy a hazafiaság kisajátított tulajdonosának öcöltsuta emelése céljából ártatlanok közéleti hulláján emelkedjék magasabbra.

Engem ugyan valami különös módon nem érint a Bácsmezei Függetlenség meg-

szokott tónusa, mert a milyen a szó, a tett, olyan az írás is, de mégis a közönségnek tudomást kell szereznie arról, hogy mennyiben érdemelnek közhittel az ottan megjelent sorok, s arról, hogy mily fegyverekkel küzdenek ott a túloldalán.

Számtalan esetben ismételte már megszokott durva támadásait, rálepet a személyeskedések terén, de más lapban megjelent cikkek által mindenkor megválaszolatot és így a nyilvánosság előtt hitelét veszítette. Hát jó, legyen ez esetben is egygyel több levél ehhez a diszes koszorúhoz.

Én fentebb előadott állításomat bizonyítani tudom, várom azt a túloldalról is.

Még egy másik kérdést is kavar fel a kérdésben forgó nyílt levél: a honvédlaktanya pöczegődreinek kérdését. Hogy ez miért került fel, arra magam is kíváncsi vagyok. Prokópy úr a közgyűlés előtt szintén érdeklődött az iránt, hogy a tanács az új gyepmester felfogadásával sanalja-e a honvédlaktanyai pöczemizériákat, a melyre nézve igenlő választ adtam. Hogy miért keverte fel mindennek daczára ezt az illatos ügyet, azt nem tudom.

Ha külföldben ő is betekintett volna az iktatóba, látta volna azt, hogy a gyepmesteri mizériák folyamán a honvédségtől a tanáchoz az általam is jelzett egy átirat érkezett, mely panaszt tett az iránt, hogy ebbeli megkeresései eredménytelenek maradtak.

Én nem vettem tagadásba azt, hogy esetleg más hatóságokhoz, vagy a városi gazdához megkeresések nem érkeztek volna, de az iktatóban és így az én kezeimhez csak ez az egy átirat érkezett ez évben.

Mint fentebb említettem, azonban a tanács már befejezett és a gyepmesterek részéről történt mulasztásokat gyökeresen orvosló intézkedést jelentett be, tehát most már az, hogy egy, vagy több átirat érkezett-e, az teljesen tényegtelen és a tanács tett intézkedéseinek jóváhagyását nem befolyásolja.

És ha érkezett volna esetleg több átirat is, a referensnek igazán nem káptalan a feje, hogy a gyepmesteri mizériákból kifolyó akták áradatában épen „schlagfertig“ legyen annak nyilvántartásában, hogy a sajnós — özőnnel érkező — panaszok között számszerint és kívülről feleljen arra, hogy egy, két, vagy hat átirattal gyarapodott-e a honvédség részéről azok száma. A legutolsó átiratra a referens talán még emlékezhetik, azonban fejből nem tarthatja nyilván és nem adhat mindjárt és azonnal felvilágosítást.

Ily minütiozus és az ügy érdemére befolyással nem bíró lényegtelen körülmény miatt egy tisztviselőt a hazugság vádjával illetni csak tendenciózus rosszakarattal lehet.

Az a tisztviselő, a kit ily váddal illetnek nyilvánosan, nem nyelheti el ezt a jogosulatlan sértést, s ha elkecserezésében talán keményebben nyomja meg a tollat, ez nem az ő hibája, hanem annak minden súlya arra hárul vissza, a ki ezt eljárásával provokálta.

Főtisztelendő Buday Gerő bizottsági tag úr!

Ha Ön annyira hangoztatja a közgyűléseken, hogy a tisztviselők barátja és jóakarója — hát ezt ne csak azzal mutassa meg, hogy anyagi jólétüket szíven viseli, — hanem járjon el velük szemben igazságosan és méltányosan is, mert bárha legtöbbszörre civilben jár is, azért mégis csak pap, a kinek kell hogy lelke legelső és legfőbb vonásai az igazságérzet és felebarátj szeretet legyenek.

Zombor, 1913. július 3-án.

Latinovits Szaniszló
városi tanácsnok.

Nyiltleveles okvetet- lenkedések.

A Bácsmezei Függelenség június 10-26-iki számában a napi hírek között határozos hazugsággal vádolja Hauke Imre polgármestert és Latinovits Szaniszló tanácsnokot, mert a honvédkapitány pöze-gödreinek tarthatatlan állapota miatt érke-zett átiratok közül csak egyet ismert el a B. F. által állított 6 helyett. Kilatásba helyezte egyúttal azt is, hogy a Schweidel ügyből kifolyólag a hetedik virágszállal is kedveskedni fog.

Kíváncsian vártuk ezt az újabb ter-mését a tisztelt lapírtásnak és ime azzal a június 29-iki számában egy nyílt levél alakjában kedveskedett is nagy gyönyörű-séggel konstatálván, hogy a polgármester és a nevezett tanácsnok a közgyűlés előtt örülten és rendszeresen hazudott, tehát mindkettő teljesen ráérett a fegyelmire, felfüggesztésre, eleveken megnyűzásra és felakasztásra.

Latinovits tanácsnok úr kezéből vet-tük és lapunk más helyén közöljük a nyílt levélnek nevezett igazságtalan förméd-vényre adott panaszt és így csak is a két levél birtokában és összevetésével általunk levont konsequentkiálk fogunk foglalkozni.

Buday levélét teljesen jogtalannak és igazságtalannak tartjuk.

A Schweidel ügyben magunk is meg-győződünk arról, hogy a tanácsnoknak teljesen igaza van. A Balogh Sándor ál-tal állítólag irt levél az iratok között nin-csen s az aktacsomag számkapcsolása igazolja, hogy a levél iktatva nincs és így a tanácsnok teljesen igazsággal és jogosan állította, hogy a családól levél nem érke-zett. Ha tehát Buday a tanácsnok felvilá-gosítása daczára nem szerzett meggyőző-dést arról, hogy annak igaza van, úgy vétkez és a papi álláshoz egyáltalában nem méltó az az eljárása, hogy nyilvánosan rágalmas és hazugság vádjával illetett egy teljesen ártatlan köztisztviselőt s teljesen jogosnak tartjuk azt, hogy az igaza védel-mében élesebb hangon kel ki az őt ért méltatlan megtámadatás felett. A míg ezt a vádat csunyának, addig a Próköpy fel-szólalásából kifolyólag oly merészen oda-vetett hazugsági vádat egyenesen nevet-ségesnek tartjuk.

Mi fontossága van annak egy befeje-zett és véglegesen rendezett ügynél, hogy a hosszú idő óta húzódó kérdésben egy vagy hat átirat érkezett akkor, amikor akár ötven átirat daczára sem lehetett az a felmerült nehézségek miatt előbb megol-dani?

Mikép kívánhatja azt egy törvényha-tósági bizottsági tag, hogy egy ügyben a melyben tömegesen érkeznek az átiratok, az előadó emlékezete tárházában éppen azt tartsa nyilván, hogy hány átirat érke-zett a százakra menők közül a honvédségtől, s tartsa ezt nyilván azért, mert egy örökösön szónokolni kívánó törvényható-sági bizottsági tag éppen erre kíváncsi.

Ha — feltéve de meg nem engedve — a tanácsnok tévedést is volna, azért őt ha-zugság vádjával illetni nevétséges absurdum, mert nem lehet mindenki mnemo-technikus és nem tarthat a fejében egy egész irattárat, hogy incidentaliter felvet-tett, ok nélküli kíváncsiságokat kielégítsen. És igaztalan vád azért is, mert ez az egész az ügy érdekét nem befolyásolja s abból, hogy a törvényhatóság az átiratok szá-mából véletlenül talán helytelenül informálód-tott volna — a mi ugyan nem áll fenn — nem következtethető az, hogy valamely égbekiáltó jogtalanság, vagy kár származ-tott volna. De különösképpen tartjuk azt is, hogy Próköpy úr feltöltja magát a hon-védség képviselőjének s a katonai hatóság hiszékenyen beleugrik abba, hogy Próköpy

úr hatalmas egyéniség, aki előtt nemcsak a nyakra főre buktatott szegény kereske-delmisták, hanem az egész világ is reszket.

Egyébként nekünk ez a sajnálatos és durván nyers incidens kapóra jött mert, legalább van okunk arra, hogy egy kis kritikát gyakorolhassunk.

Latinovits tanácsnok megtámadtatá-sának okát sejtjük. Próköpy a legutolsó közgyűlésen a polgármesteri jelentéshez szólván, fájlalt egy lapunkban megjelent cikket és azon gyanúját fejezte ki, hogy azt a polgármester sugalmazására a tanács-nok írta. Ebből természetesen az azt köv-etkeztették, hogy némely a lapunkban megjelenő és a függetlenségieknek nem hízoló cikkek szintén az ő tollából erednek. A fenti ügyekből kiinduló és őt érő támadások ebből a vélelemből fakadó revanche kifolyásai akarnak lenni.

Oszintén bevalljuk, — szeretnők ha ez a vélelem igaz lenne, — mert a tanács-nok úrban értékes munkatársat nyernénk. Sajnos azonban, hogy őt magunk részére le nem köthettük és így a revanche vol-taképpen rossz helyre irányult s szeretnők ha erre most ő adná meg a revanche-ot.

A polgármester megtámadtatását nem csodáljuk, mert hisz ő mindenkor kedvenc falatja volt a B. F. botrányokra éhes gyomrocskájának. Csak vigyázzon a lap-társ, hogy a gyomor egyszer el ne romol-jon. Időleges rosszilléte már nagyon gyak-ran volt, mert eleget okádik.

Még csak a függetlenségi párt dísz-szónokaival óhajtuk egy kicsit foglalkozni.

A ki a városi közgyűléseken megje-lenik és látja ott Buday és Próköpy ura-kat, már előre megcsömörlik az élvezet-től. Ez a két ur felfegyverkezve a kar-ttyvolási képesség mindennemű fegyve-reivel tücsök, bogarat összehord s ha egy-zer belemerült a szóáradatba, nincs az a hatalom, mely őket megállítsa. Mindakettő ért mindenhez (már tudniillik az ő meg-győződésük szerint) náluknál okosabb emberek a földkerekség nem szűlt. A legbadarabb absurdumokat velük születtet erőszakossággal a késhegyig védelmezik csak azért, hogy a józanabb többség szá-nakozó mosolya mellett leszavaztassanak.

Budayban mégis látunk néha némi jóakaratot is, benne még megtaláljuk a közügyek iránti jóindulat némi vonásait és így működése néha-néha elismerésre méltó.

Ezzel merőben ellentétes Próköpy magatartása. Erdemleges dolgokhoz hozzá nem igen szól. Apró csiri-csári ügyek ez az ő terremuma. Beszél, hogy szónoki csinált virágokkal hason, beszél, hogy idegen szavakban való jártasságát fitog-tassa és főleg beszél, hogy a legpróbb ügyekben is tisztviselő társain üssön egyet. Maró és rosszindulatú szarkazmussal telve nem kímél senkit s ellefedi, hogy ő is csak tisztviselője a városnak.

A legutóbbi közgyűlésen nem állotta még a főispánt is felelősségre vonni és őt élesen megtámadni. Igazán csodáljuk ő Méltósága angyali türelmét, hogy nem ré-szesíti alapos leczkében ezt a városi alkalmazott urat.

Próbált volna valamely tisztviselő a koalíció idején ilyen magatartással ked-veskedni, majd leszédtek volna róla a szentelt vizet. Hiszen láttuk egypárszor, hogy a tisztviselőnek még a száját sem volt szabad kinyitni, mert az akkori el-nöktől ugyancsak részeseit barátságos és atyai intelmekben.

Amde jól van minden! A nagykö-zönség ismeri a fegyvereket, a melyekkel a függetlenségiek küzdenek. Demagógia, a felforgató elemekkel való paktálás, a minden ellenkező véleményű elleni en-gesztelhetetlen gyűlölet, a sajtó útján való pszichológusok méltán hozzásorakozik a rágalmasz és igaztalan támadások sorozata.

Csak tovább a megkezdett uton! Po-tyogtassa a B. F. tovább is a rothadt fü-

gétet, legalább azok erjedése még a fájá-nak környékéről is elriaszt mindenkit, a kiben jobb érzés van.

Levelek egy asszonyhoz.

Multkor moziban voltam, imádozt asszonyom, sőt azelőtt is, mikor az egy-millió lírás Quo vadis ?-t adták és mindig megyek, ha nem tehetem mással színe-sebbé lomhán hervadó perceimet. És nem tudom letagadni, hogy találok élvezetet, szórakozást a filmek katógój, rezgő pergé-sében, az apró képek családja, vetített szala-dásában, a primitív izgató drámákban, a Palik, Móricok meg a többiek buta, bur-leszk mozdulataiban, nem tudom letagadni, hogy jól esik a sok vetített, beszédes tarka-ság szomorú, borúba burkolt lelkeimnek. Jól esik ott ülni, nézni elővillanó és tova-tűnő alakokat, a csúnya kis Ligiát, Ursus félelmes izmait, orgiákat, kángokát vagy a nagyszemű, kigyókarcsú és isteni Nielsent, Bandika pufok öntelt arcát harminc éves mimikájával és nézni messze tájakat, szép-séggel ölelkező regényes vidékeket, keresni levegőt, verőfényt, illatot a vászon... Alulról szomorú valcerek zúgnak fel bo-csánatkérő giszszerekkel, majd a Cavalleria rusticana intermezója és néhány magyar nótá. Jól esik hallani, amint a közönség áhitattal, sőt néha borzalommal olvassa a hibákkal elhintett címeket, az elmarhad-tatlan és mindent megmagyarázó leveleket. A tetszés, a lélekzetítőjő részeknél pedig rémület telepedik a fáradt arcokra. Jól esik ott ülni; a szellőzők unottan forognak, perolint permeteznek gonddal telt fejünkre. Sz ez az illat mindig Asta Nielsent juttatja eszembe, én ilyenkor mindig arra gondolok kedves asszonyom, hogy Asta ő nagy-sága biztosan perolint használ chypre he-lyett, hogy a bőre, a ruhája mind ettől illatozik. Mikor pedig lepereg a változatos műsor, pislogó szemmel jövök ki a mozi-ból és bebandukolok a hűvös éjszakába. Annyi mindenre gondolok ilyenkor, sok furcsaságra, az életre, amely olyan hosszú-hosszú filmnek tűnik fel olyannak, amely se drámának se komédiának nem nevez-hető, olyan rosszul játsszanak a szereplők... De ugye eleget fecsegetem? Ezért bocsána-tot kér és puha kezét csokolja:

st. k.

HÍREK

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megúj-tása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

* **Főispáni ebéd.** Legifjabb Szemző főispán csütörtökön közgyűlés után déli 1 órakor a „Vadászkürt” szálloda nagytermében ebédet adott, melyen a következők voltak jelen: Koczkar Zsigmond Weidinger Frigyes, Hauke Imre, Kupu-szárévit Lyubomir, Kohut Lajos, Sztrilich Imre, dr. Gombos Ignác, Gráff Nikáz, Frey Imre, Ertl János, Kleinsner Károly, Leibach Péter, Keleti Dezső, Ungár La-jos, Hamerstein Richard báró, Vojnits István báró, Szemző Gyula, Zakó Milán, Soutély Ferenc, Szabovljevics Dusan dr, Popovits Sebő, Rittinger Rezső, Kovalszki Lajos, Merkl Károly, Trischler Aladár dr, Petrovits Milyó, Heller Armin dr., Ra-uch Ede, Ludányi Ervin, Jolánkay Vil-mos, Mair József, Schneider Károly, dr. Geyer Péter, Ungar Béla, Nagy Ákos dr., Popovits V. Tódor, Lovassy Ödön, Trenka Kálmán, Glatz Gyula, Patafalvi Lajos,

Wámoscher Mihály, Sztrílich Béla, Pethő János, Bertl Gyula, Elmánn Károly, Dungserszky Gedeon, Lóderer Pál, Szemző Károly, Reszely Károly, Szalay Frigyes, Meszinger Jakab.

*** A pénzügyigazgató szabadságon.** Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató csütörtökön kezdte meg hatheti szabadságát. A szabadságidő alatt Vajna József p. ü. tanácsos, igazgató helyettes helyettesíti.

*** Új megyei aljegyző.** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága a folyó hó 3-án megtartott rendes énegyedes közgyűlésén Glatz Gyula tb. aljegyző, közleg. gyakornokot egyhangúlag vármegyei aljegyzővé választotta meg.

*** Új doktor.** Holländer József, aki Zomborban végezte gimnáziumi tanulmányait, mult hó 21-én a budapesti Tudományegyetem aulájában jogi doktorrá avatottatott.

*** A zentai kir. járásbiróság ügykezelésének megvizsgálása hétfőn ért véget.** Dr. Dekker Gyula törvénytudományi elnök a legnagyobb megelégedését fejezte ki dr. Matsik Szilárdnak, a kir. járásbiróság vezetőjének.

*** Egyházmegyei körlevél.** Most tette közzé Kleiner Lajos dumai püspök, káptalani helynök XVI. sz. körlevelét, mely szól azon módokról, amelyek szerint az egyházmegye részére az idén kiutalt 4100 korona kápláni segélyösszeget a segélyezett közt kiosztotta és amely módokról szerint a jövőben az eljárás történik. — Ugyancsak részletes és kimerítő utasításokat tartalmaz a körrendelet a tanítók fizetés-rendezése tárgyában. Küzli Mayer Béla püspök halálát, a bérmlásnak és papszentelésnek megtörténtét.

Steckenperd liliumtejszappan

Bergmann & Co. Tetschen a/E. elérhetetlen hatám szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számalan elismerő levéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszert és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szntegy páratlan hatású női kézápoló a Bergmann Menera liliumkrémje, mely tabusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

*** Eltűnt póstatiszt.** Pietikoszits Sándor zombori illetőségű fiatal budapesti póstatiszt, aki szülei meglátogatására Zomborba érkezett, pénteken eltávozott lakásáról s azóta nyoma veszett. Hozzáértőzői hosszabb idő óta az elmebaj tüneteit észlelték rajta és így félték, hogy vagy büntény áldozata lett vagy öngyilkossá vált. A rendőrség kutajta.

*** Komlótermelők Országos Egyesülete.** Zomborban megalakult a Komlótermelők Országos Egyesülete, melynek szervezője és kezdeményezője szabadkai ember volt: Milodánovits Simon ny. ezredes. Mintegy száz taggal alakult meg és az alakuló gyűlésen képviseltették magukat az ország összes nagyobb uradalmi. Ugyvezető igazgatónak megválasztották Milodánovits Simon ny. ezredest, aki az alakuló gyűlés előadója is volt.

"SALVATOR"

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, közsვნénél, czukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzései szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ósványvízkereskedésekben és gyógyszerárkrában. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

*** Öngyilkos cselédlány.** Ivánkovits Juliska nemesmilitárius illetőségű 16 éves cselédlány, aki özv. Bruck Salamonnéval szolgált, kedden délután élet-untagságból foszforoldatot ivott. A mentők a városi kórházba szállították. Állapota nem életveszélyes.

*** A zombori tűzoltótanfolyam.** Bács-Bodrog vármegyei tűzoltó szövetsége Zomborban „Tűzoltó Tiszti Tanfolyam“-ot rendezett. A hallgatók a város tulajdonát képező nyári laktanyában lettek elszállásolva, ahol egyben az elméleti előadások is tartottak. A hallgatók száma 27 volt. Szép számban voltak képviselve a tanítók és községi tisztviselők, az iparosok és a földművesek. Az összes hallgatók beszélnék, írnak és olvasnak magyarul, Szakszerű előadásokat tartottak: Szigethi István szövetségi ügy alelnök, Tóth Ernő, várm. szöv. titkár, Gardalits Lajos bajai járás tűzfelügyelője és Salapáthy Kálmán orsz. szöv. választmányi tag. A szaktanfolyam záró vizsgáját Vojnits István szöv. elnök és Varga Lőrincz az országos tűzoltószövetség szaklépviselője előtt Zombor város közönségének élénk érdeklődése mellett tartották meg, amikor a szaktanfolyam hallgatói az elméleti és szerygorkorlati részéről mutatták be fáradságos munkájuk gyümölcsseit.

Politizálás kauzció nélkül.

A Stein Sándor szerkesztésében megjelenő Ujvidéki Közlöny című hetilap a mult évben politikai czikket közölt, a miért a lap felelős szerkesztőjét, mivel kauzció nélkül politizált, az ujvidéki kir. ügyesség vád alá helyezte. A törvénszék azonban felmentő ítéletet hozott. Az ügyész felebbezése folytán csütörtökön a szegedi tábla is kimondotta, hogy a lapnak kauzció nélkül való politizálása nem sajtóvétség, ha a czikket kísérő kritika az olvasó közönség véleményét nem befolyásolja.

*** Kántorválasztás.** Adán a minap Vigh János kishgyegi tanítót kántorral választották meg. A választást most az egyházi hatóság megerősítette.

*** Utépités.** Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatala mult héten versenytanfolyagot tartott az órszállási vasuti állomáshoz vezető tk. közút egy szakaszának kiépítésére. Ajánlatot tettek: Blau Rezső Mohács 66 179-69, Roheim Károly és fiait, Budapest 65.603-28, Frank J. és Társa Eszék 69 833-64 koronával. Döntés még nem történt.

*** Zsidó iskolából ev. iskola.** A kulai izr. hitközség hitfelekezeti iskoláját a tanköteles gyermekek csekély számára való tekintettel még 1909-ben bezűntette. Az ezen idő óta üresen álló tantermet az izr. hitközség most átengedte a kulai ág. hitv. ev. leányegyház iskolájának használatra, s így ezen iskola már szeptember elsőjén a volt zsidó iskolában fogja megnyitni az 1913-14-ik tanévet.

CSOKOLÁDE

FŐZÉSRE ÉS NYERS
EVÉSRE EGYARANT
A LEGJOBB

KAKAO
KÉTO
REGGELI

SUCHARD

NESTLÉ FÉLE

régbevált GYERMEKLISZT

a legjobb és legolcsóbb

DOBOZA K 1.80 MINDEN ÉGYGYERTYÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
Próbadobozt ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien I, Biberstr. 212

*** Balla Kálmán szintársulata** a következő tagokból áll: Komáromy Gizli só operette soubrette, Csengery Stefi II-od operette soubrette, Dénes Ella koloratur énekesnő, Balláné Marton Erzi, fiatal hősnő, drámai szende, Benes Iona, viganjátéki soubrette társalgási színésznő, Fekete Rózi, naiva T. Konkolyi-Thege Emília, komika, Árkossyné Szabó Irma, anya és társalgási színésznő, Szántó János tenorista, Binder Károly baritonista, Arkossy Vilmos, operette buffó, komikus, Mészáros István, táncos komikus, síheder, Szécsi Ferenc énekes bouvivant, szóló komikus, Kertész Dezso, szerelmes színész, Balla Kálmán, bouvivant, Kovács Imre, apa és jellem színész, Czákó Vilmos, jellem komikus, Tábori Imre, jellem komikus, Tombor Aladár, karmester.

*** Nyári Ünnepegy.** A magán-tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak orsz. szöv. zombori egyesülete ma délután a Sikara-erdőben tombola- és világpóstával, szépségversennyel, konfetticátával, nagy tűzijátékkal és táncgal egybekötött nyári ünnepegyt rendez.

*** 117 dr. ur.** Útszányolcvanötödör fogtak kezét szombaton délelen a budapesti tudományegyetem disztermében a

12 fillérért mindenki meggyőződhetik

arról, hogy oktalanság a ruhát kimosni, ha az előzőleg éppen át „Asszonydicséret“ mosópor oldatában nem lett áztatva! — Hiszen a kávéba tett cukrot is fel hagyjuk olvadni s csak azt után keverjük fel; miért ne oldanók fel tehát a fehérneműben lévő szennyet is először „Asszonydicséret“ mosópor oldatában, hogy aztán a szenny Schicht-szappan és meleg víz használatával könnyen legyen eltávolítható?

rektor, négy fakultás dékánja és száztizzenhét doktorra avatottak. A tanév utolsó szombatján száztizzenhét ifjú ember távozott az egyetem falai közül derbtűvel gazdagabban, dagadó büszkeséggel, bíró reménységgel a lateiner nyomorúság rögös utjaira. A száztizzenhét közül óriási többség a jogász: százhárom, akit részben a jog, részben az államtudományok doktorává avattak. Kilenc ifjú ember a filozófia doktora lett, négy az orvostudományoké és csak egy a teológiáé.

* **Nyilvános nyugtázás.** A Zombori Felsővárosi Óvőegyesület folyó évi június hó 15-én tartott gyermekünnepéjén a pénztárnál felülírtettek: öv. Schliesser Móróné 80 fl., öv. Freund Samu 80 fl., dr. Guttmann Zsigmondné 140 K, Krump Anna 2 K, Goldfahn Béláné 3 K, dr. Kohlmann Dezsőné 120 K, Hauke Imre 10 K, dr. Bruck Arminé 20 K, Bruck Samu 80 fl., Krump Vilmos 80 fl., N. N. 120 K. Összesen 42 K. Fogadják a felülírtettek ez uton is az egyesület hálás köszönését.

* **Kereskedelmi iskolánk tanulmány utja.** Szerdán indult a zombori felső kereskedelmi iskola ifjúsága külföldi tanulmány útra, amelyek célja a Német-birodalom nagyobb városainak tanulmányozása. A tanulmány uton 20 ifjú vesz részt, a tanulmányút 3 hétig tart. Az ifjuságot 3 tanár: Prokóczy Imre, Krump Vilmos és Szauder Sándor vezeti. A kirándulásban résztvesz egy, 10 tagból álló intelligens társaság — közte több urhölgysz — is.

igazgatóságához (Budapest, Muzeum körút 6. — Egyetemi bölcsészeti kar.) Középsiskolai tanári alappvizsgát (magyar-német, matematika-fizika, földrajz, kémia) tett pályázók előnyben részesínek. A folyamodók szeptember 2-án mutatkoznak be a tanári kar előtt. A tanárképző tagjai a felvétel után az egyetem bölcsészeti karára iratkoznak be. Itt folyik a tanárképző minden előadása is. A felvétel korlátozásának előnye az, hogy a hallgatók tanulmányaik befejezése után azonnal tanúsékhöz jutnak. A tanárképző tájékoztatókívánságra ingyen küld szét az igazgatótárs. (Budapest, Muzeum körút 6. II.)

* **Mérnökök áthelyezése.** Fehér Jenő kir. mérnököt Zomborból Lugosra, Strohmayr József kir. mérnököt Zomborból Dicsőszentmártonba, Hettaszheimer Péter kir. segédmérnököt Nagybecskerekre Zomborra helyezték át.

* **Az iskolai tandíjak befizetésének új módja.** Jankovich Béla a kultuszminiszter a jövő iskolai év kezdetével új rendszert hoz be az állami iskolákban a tandíjak fizetésére vonatkozólag. Az új rendszer szerint a tanulók nem az egyik tanárnak fogják fizetni a tandíjat, hanem szülőiket fogják hivatalos uton felszólítani, hogy a tandíjat a rendelkezésükre bocsátott c-ekklapon flussák be az állam, illetőleg az adópénztárhoz. A kultuszminiszter új intézkedését legközelebb rendeletileg léptetik életbe, úgy, hogy az új iskolai évben a tandíjbeszedés körül az új rendelet utasításai szerint fognak eljárni.

* **Nyaralni indulók figyelmébe.** Igló a Szepességen (Iglófürdő és Feketehegy vasuti állomása) gyönyörű és olcsó nyaralóhely. Iglóról a magas Tátra legszebb pontja egy nap alatt járható meg. Mindenfelé kitérő vasut- és autómobilösszeköttetés. A történelmi nevezetességű Lőcse, Szepesvár, Lapis refugii, Hernádattörés, Sztracnai völgy és Dobsinai jégbarlang legalkalmasabb kiindulópontja. A Magyarországi Kárpátgyógyászati Szék helye. Gyakori társas kirándulások. A városban parkszerű sétányok, forrásvíz, villanyvilágítás és gőzfürdő. A város mellett terül el a festői fekvésű 15 holdas Madarászpark. Havi lakások 15—40 K. Havi ellátás 45—60 K. Közélebbi felvilágosítás szolgál az Idegenforgalmi Iroda Iglón.

* **A „Mészárosiúti részvénytársulat” felszámol, miért is a felsőgallai és miskolci égetett meszet eszentul a Magyar általános közszolgálat részvénytársulat (Budapest, V., Zoltán utca 2.) közvetlenül árusítja.**

* **Thierry A. gyógyszerész balzsama és Centifoliakenőcsé.** Nemcsak ősszel és télen, hanem a nyári melegekben kitűnően bevált szerek, mert a nagy hősegtől származó gyengeségi rohamok és ájulásoknál biztos segítségét nyújtanak. Eliszörendő hatással alkalmazhatók a gyümölcsidényben előforduló kolika görcsök, emésztési zavarok és hűléseknel, miről számos közszolgálat tartalmaz ingyen könyvet bárkinek díjtalanul küld Thierry A. gyógyszerész, Pragrada, Rohitsch mellett.

* **Csontképződési és fogzási nehézségeket nem szenvedő az a csecsemő, kinél az elválasztás pillanatától kezdve a Phosphatine Faliere-t használják tápszer gyanánt.** Ma már minden gondos anya egyetlen óhajta gyermekeit az elválasztás idejétől kezdve csakis a világhírű kitűnő gyermektápszerrel etetni, mert a Phosphatine Faliere nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, 1 doboz 3 korona 80 fillér minden gyógytárban.

(Amateur-fényképezőknek!) Általános elismert kitűnő szalon és úti fényképezési készülékek, felülmulthatlan

minőségű kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cég-nél (Bécs, I. Tuclauben 9 cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen titéletig alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

NYILTÉR.)*

A nyaraló közönséghez!

Egyes fővárosi lapok a fiúmei tudósítók által félrevezetve a fiúmei feketehimlő járványról hamis híreket közöltek, sőt még arról is írtak, hogy Fiumében törvényes és diktériai járvány van. A fővárosi lapoknak Fiumében tartozkodó tudósítói a kinálkozó alkalmat annyira ki akarták használni, hogy nem állottak felkeresni a cirkvenicai fürdőbizottságot és fejenként bizonyos összeget kérni, mely megvesztegetés ellenében hajlandók lettek volna a fővárosi lapok részére való híradást beszüntetni, az ő szavaikkal élve „még az esetben is, ha 100 himlő eset lesz”. Nem kívánunk e helyen ezen minden kritikán alól álló eljárásról nyilatkozni, kötelességünknek tartjuk azonban a hamis híreket által félrevezetett közönséget felvilágosítani és ezért az alábbiakban közöljük a fiúmei városi hatóság hivatalos bizonyítványát, mely megcáfolja a lapokban megjelent összes hamis híreket.

N 637/fis. Hivatalosan bizonyítjuk, hogy Fiume város egészségügyi viszonyai tökéletesen kielégülők és teljesen hamisak azon elterjedt hírek, hogy a városban fertőző betegség uralkodik. A városban e hó folyamán összesen 13 himlő eset volt, az utolsó június 17-én, tehát 9 nap óta nem volt újabb megbetegedés. A betegségnek egyáltalában nincs járvány jellege.

Hivatalos bélyegző. Dr. Blasič s. k. Fiume, 1913. június 26. városi szűri orvos. A fordításért felelős a Fürdőbizottság Cirkvenicán, Svrljuga V. fürdőbiztos.

A XV. századig nyulik vissza

a Tannus-hegységben levő Soden közönség gyógyforrásainak ismeretét és csaknem ugyanattól az időtől fogva használják rendszeresen gyógyításra. Ezekből a forrásokból a különbözően a két legjelentékenyebből készítik Fay valódi sodeni ásványpasztilláját s ez a magyarázata annak, hogy ezek a pasztillák oly nagyon hatásosak. Hurut, rekedtség, elnyálkásodás, indiszpozíció, stb. ellen Fay sodenije biztos és kényelmes orvosság. De ügyelni kell a Fay névre, Soden közönség polgármesteri hivatalának igazolására a fehér ellenőrzőszalagon.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes ásványvíz
SAVANYÚVIZ

A díjzó egészséges
Ize tiszta,
szénsava gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felrisszít!

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. urnál.

*) Ezen rovattalatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

* **Veszedelemes időjárás.** Az időjárás, ez a hiszterikus vénasszony, állandó veszedelemben tartja az országot, nemcsak a hegyes vidék érzi meg országunk különös klimatikus viszonyait, hanem az alföld is. Megyénkből mindennél kedvezőtlen hírek érkeznek, különösen a gazdák szenvednek kárt. A napokban is Bezdán és Monostorszeg mellett a Duna az esőzések miatt megáradt. Az áradás elsodorta a boglyákba rakott szénát. Felsőmonostoron és Óbecsén jégeső volt, a mely a gabonatermesztésben nagy kárt okozott. A sok eső következtében a gabonán rozsda munkatkozik. Ha az az időjárás sokáig nyakunkra marad, az ország eddigi szégyenségségéhez rég nem látott inesség áll be.

* **A m. kir. kereskedelmi tanárképző intézet a jövő iskolai évre 25 új hallgatót vesz fel.** A gimnasiunai, real, vagy felső keresk. iskolai érettségi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeket augusztus 25-ig kell benyújtani a tanárképző

TANÜGY.

A zombori áll. főgimnázium értesítője. Az értesítőket általában nem szokták az emberek, ha csak érdekelve nincsenek, figyelemben részesíteni, ami ugyan nem mutat valami magas kultur fokra, de így van. Pedig nagyon is érdemes egy ilyen adathalmazt mindenkinek áttekinteni, mert ebből látjuk, hogy milyen módon épül körülöttünk a kultúra. Meg látjuk, hogy milyen írásbeli dolgozatokon művelték az ifjúság írói, nyelvi, mennyiségnyi stb. képességeit, milyen könyvek-ből táplálták tudásvágyát, milyen vidékekre való kirándulásokkal keltették fel az ifjak etnográfiai és természettudományi érdeklődését.

A Rác Soma igazg. h. által gondosan összeállított értesítő bevezetésképen a diákotthon szabályzatot közli, amely pedagógiai szempontból életrevaló és hasznos intézkedéseket foglal magában. Majd az intézet történelmének egyes adatait közli, az intézet keretében működő egyesületekről, számol be, amelyek az ifjúság kiképzésének előmozdítására szolgálnak. A tanulók száma ez évben 272 volt, hattal kevesebb mint a múlt évben, itt is tapasztalható a polg. fiúiskola f. állításának a haszna, mert ez a csökkenés állandó évről-évre és felesleges is azt kiemelünk, hogy ez mily jótékony hatással van a tanulásra. A tanári testület 23 tagból állott, a rendkívüli tárgyakat ötten adták elő.

Az osztályvizsgálatot tett tanulók vallás szerint a következőképen oszlottak meg: 165 kath., 42 izr., 34 gör. kol., 12 református, 8 éváng., 1 unitárius, anyanyelv szerint: 205 magy., 36 szerb, 13 német, 6 bunyevác, 1 dalmát, 1 horvát. Az előmenetel jónak mondható, megfelelt 81,7 százaléknak, nem felelt meg 18,3 százaléknak. Az érettségi vizsgálatok eredménye elmaradt az előző évek érettségi vizsgálatának eredményétől. 19 maturandus közül 3 jelesen, 3 jól és 10 egyszerűen érett lett, 3 pedig visszautasított. Az éretnek nyilváníttak közül jogi pályára megy 6, orvosira 5, technikaira 2, katonaira 2, gazdasáztúra 1, látjuk, hogy a praktikus pályákat még mindig figyelmen kívül hagyják ifjaink, legszívesebben a jogi pályát keresik fel. — Az intézet működésében dicséretre méltó, hogy nemcsak szellemi, hanem a test kiképzésére is nagy súlyt fektettek kirándulások, céllövő tornaversenyek rendezése által.

HIRDETÉSEK.

Milliók használják

köhögés,

rekedség, katarus, elnyákosodás és görcs ellen a

Kaiser-féle mell-karamellákat

a „3 fenyővel“.

6050 közz. hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól biztosítják a biztos eredményt. ::

Geomagja 20 és 40 ill., adagját 60 ill.-ert kapható Tórczai István, Illin Dezső, Schubert J., Mihajlovsz István és Vuics István gyógyszerárakban Zomborban; Gebauer E. gyógyszerárba Bécs, Kleiner D. gyógyszerárban Bácsszentiván.

3881/kg. 1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Ujverbász községi irnoki állásra pályázatol hirdetek.

Az állás javadalma évi 1000 korona fizetés.

Felhivom pályázokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzam folyó évi július hó 25-éig adják be.

Kula, 1913. junius 28.

Dr. BUDAY,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Ujszivác községnél üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra pályázat hirdettek.

Kérvények f. évi július hó 20-ik napjáig az alulirt előíjrásághoz nyujtandók be.

Ez fizetés készpénzben 600 kor. Ruhaátalány évi 120 kor. Drágasági pótlék 120 kor.

A felszerelést a község adja.

Ujszivác, 1913. évi junius hó 27-én.

Ujszivác község előjárósága.

Fölvétel a BOHN-féle SZEGEDI

DEAK-OTTHONBA mint internátusba.

SZEGED, Tisza Lajos-körut 43. szám.

Az internátusba fölvételnek főgimnáziumi, főreálisiskolai tanulók.

vallás és nemzetiiségi különbség nélkül, továbbá azok, kik a felső kereskedelmi, polgári avagy elemi iskolát önjajtként látogatni. Ellátási díj egész évre 450 korona. Az internátusnak kitűnően berendezett kétémeletes palotája van, ahol a növendékek szakszerű felügyelet alatt állanak. Minden további felvilágosítást készséggel nyujt Bohn Károly, igazgató, a tulajdonos

Figyelmeztetés!

8000 pár cipő

4 pár cipő csak 9 K.

Több nagy gyár fizetési zavara miatt megbiztak egy nagy tömeg cipőnek előállítását költségben alól való eladásával. Eladok tehát bárkinnek legujabb divatu 2 pár férfi és 2 pár női barna vagy fekete fűzőcipőt szegezett talppal 9 K-ért. Szétküldés utánvételre.

S. A Leser Krakau, Josefsg. 10L. A. Z.

Kicserelés szabad, esetleg pénz vissza.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonnához 20.—K-ért, stinnyug felöltőszövetet, turistalodent, selyemkamgarant, női kosztium szöveteket stb. gyári árákon küld, mint megbizható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári faktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánnevű céghez, ha szövet-szerkeletét közvetlen Siegel-Imhof cégénél, a gyári piacpon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Országos választék. Minthá, ügyvelms kizsgálás, még a legújabb rendelténi is, teljesen friss árban.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekezünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek télen fokozottab erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor megbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredet üvegokban 50 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötéseknek (sebekre és daganatokra) kéz- és aromására és ragályok elhárítására, nőknél altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legékenyebb bőrre, még csecsemőknek is; szépi, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. — Darabja 1 korona.

FODORMENTA-

Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbőzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható tovább orvosi utasítás szerint toroklobnál, gége-, bántalmaknál és nátha esetén gurgulizásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvegje 1 korona 60 fillér.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában. Kivántra bárkinnek **ingyen** és bérmentve megküldjük az „**Égés-ség és fertőtlenítés**“ című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes beklüdeése esetén 3 üveg lysoformot, 2 drb szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára **Ujpesten.**

Allandó alkalmazást,

fixjövédelmet, talál nyugdíjjogosultsággal, ha tőzsdén jegyzett sorsjegyeknek részletre való eladását a Magyar Bank-egyesület R.-T. Budapest, VI. Teréz-körut 27. részére elvállalja. Szakértelem nem kell. Mellékfoglalkozásuként is üzhet. Elérhető havijövédelem 5—600 K

Johann Maria Farina **Gegenüber dem Rudolfsplatz**

csakis ez a valódi
kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedüli valódi de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holezer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. sz.
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

THIERRY A. gyógyszerész **BALZSAM**

Utólérhetetlen hatáson tödő, és megbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó kőbűgést. Torokgyuladást rokedtséget és gégbajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatáson gyomorgörget és kolika ellen. Gyógyhatáson aranyér és altsai bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbiznál, valamint az összes száj- és fogbetegségeknél, büfögés ellen, megszűnteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatáson pántikagilisztnál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatáson. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsche mellett.
12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolla-kenőese.

Megakadályoz a megszüntet vörmegezeszt, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyorokégyas nőknél fájó emlök tejemindítés, rokedés, eml keményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, zsebek, daqadt vögtökak, esontszu, fekélyek, ütös, szurás, lövés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatáson szor. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövesek, karbunkulus, képződmények valamint ellen, főreg, rohadás, körömgvülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fülfekevésnél, vörkelésnek, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csacsomóknél stb. stb. kitűnő hatáson

a légegy dra K 360 a péna előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: Thalmayer és Seltz, Koehmelster Utódal, Radauovits Testvérek drogeriákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakot rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Órangyal-gyógytárából, PREGRADA, Rohitsch mellett.

Sanitas
szanatorium

fizikalis-dietetikai gyógyintézet és üdülő-olthon **Verecezen** (Délmagyarország).

Vezető orvos: **Méhes Lajos** dr.

Az intézet külföldi minta szerint újon épült és modernül be van rendezve.

Egyéni gyógykezelés **Lahman dr.** rendszere szerint. Fény- lég- és napfürdők, vizikurák, gyógygymnasztika, massage, villamos alkalmazások, gyógyszeres fürdők, különleges diéták és szálló kurák.

A „Sanitas“ gyógyintézetben felvétetnek ugy üdülésre szoruló, mint idült betegségekben szenvedők, fertőző betegségekben szenvedők és elmebetegok azonban felvételt nem nyernek.

A „Sanitas“ gyógyintézetbeni kezelés különösen a következő betegségeknél van javulva: Mindenféle idegbajok, a légző szervek bántalmai, szív és vérkeringési bajok, emésztő szervek vese- hólyag és húgyvese betegségei, sápkór és vörzsegyesség, közhvény és csuz-, csont és izületi bajok, malária ugy szintén a különféle női betegségeknél.

Az intézet a hegyek alján fekszik, a parkban légkunyhókkal bir és egész éven át nyitva van. **Mérsékelt árak.**

Földény májustól-októberig.
Prospektus kívánatra.

Fehér papirosra feketével

nyomatva látjuk itt a

a, valódi: **Franck-kávé-pótlék**

gyárjegyét.

Kérjük, vigyázzon,

mert utánzatok is vannak

forgalomban.

Gyár Kassán.

Gyárjegy.

xxxxx Az aratási

és esőplési időnyre ajánlok a föld-birtokos és bérlő uraknak Szekszárdi 1912. évi termésű

Siller borokat

32 koronáért hektóliterenként a Szekszárdi vasutállomásra szállítva. A borok közvetlen a termelők pinözjéből lesznek szállítva.

Perl Béla

Borbizományos Szekszárd.

“OLLA”
bebizonyított
legjobb higiénikus
GUMMI-
különlegesség
Teljes jótállás.
Mindenütt kapható.
Annyiszor ingyen.
“OLLA”gummi gyárától
Wien II.
Prater-
strasse 37

“OLLA”
GUMMIT több mint 2000
orvos mint a legmegbiz-
hálóbbat ajánlja.
A kirakatokban ki-
függeszeltet OLLA rec-
lambiáblátskák az elá-
rusító helyeket jelzik
Ára 4.6 és 8 K
tuczzal jáért

Kedvelt minőségek: 1203 sz tuczatja 6 korona

1204 sz. tuczatja 8 korona.

Mintagyűtemény 12 drb válogatva 5 kooona.

OLLA gummi a legelső szaktekintőyek által van megvizsgálva és legjobbnak minősítve OI gy. e. sz. 3855.

OLLA gummi saját eljárás szerint készítve és törvényileg védve van. O.K.I.K. 25.420 és 35.789 Zomborban kapható:

Társay István, Wancsek Béla.

ESKA

Nastrop & Swetlik
Eger VB.

ESKA

A legdivatosabb
legelegánsabb
kerékpár

diadalja az osztrák
Kerékpárriparnak
konkurencia nélkül

Egyedüli elárusító:
Dolencsits József
Zombor.

Minden nő szeret

hatalmanak vagyis szépségének fenntartására. Aldozni és helyesen teszi, hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az elcsúfító vörös orr, szeplo, májfolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arctisztatlanság és bőrhány eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rut arccal élni, ha van megbízható, tökéletes szer, mely szépséget terem. Általában legjobban szeretik a

KRIEGER-LEHÉ SZÉPÍTŐSZERKEKET

és pedig az **AKACIA-krém**, mely 2-3 nap alatt hiányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérit, üdít, simít, szépsít, fiatalít. Ára 2 korona.

AKACIA-szappan kellemes illatú, tartós és üdítő hatáson. Ára 1 korona.

AKACIA-puder védi a bőrt a nap és szél befolyása, valamint arctisztatlanságok ellen. Ára 1 kor. A ki ezeket a szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartani, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb korig. Kaphatók az összes gyógytárakban. Postai széküldés naponta utánvéttel.

KRIEGER gyógyszerár
Budapest, Kálvin-tér.

MOLL-FÉLÉ SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a lemekecsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalm, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a jeles háziáczernek bővízdek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLÉ SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölésszer” köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinek legmeretesebb népszere.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bőr gyökere gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan mellett

... A.-féle védjegygyel van ellátva.

Fűszértüldés:

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta utánvétel mellett teljesítenek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Tyukszem,

bőr keményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” használata után. Üvege 1 kor., postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a közt, láb-és hónaljzudást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1 K 40 fillér. 3 doboz bérmentve 3 korona.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hízási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4°, kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétel bérmentve. Utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE, „Korona” gyógyszerháza GYÖR 99.

„Hungária“-fürdő ZOMBOR.

Gőzfürdő:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

DARUVÁR

Déliavasut FÜRDŐ Déliavasut állomás.

Vasas és iszapfóorrások 34-60° C.

Faugó gyógykezelés. Hidegvízcura.

Szénsavas- nap- és légfürdők.

Szababban való fekvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal szolgál.

a fürdőigazgatóság DARUVÁR Szlavonia.

Elektrotechnikai Szakiskola.

MŰSZAKI tanulmányt az összes elektrotechnika és gépépítés részére, laboratóriummal és tanulmelyekkel egybekötve.

POZSONY, Széchenyi utca Telefon 483.

f. é. szeptember 3-án kezdődnek meg a beiratások azok részére, akik elektrotechnikusokká (gyári hivatalnokok stb) akarják magukat gyakorlattal és elméletileg kiképeztetni (2 kövfolyam alatti). Felvevési kor: 14—20 év. Előképzettség: néhány elvégzett középiskolai vagy polgáriskolai osztály, kereskedelmi vagy ipariszkola.

INTERNÁTUS. Az állandóan növekedőfélben lévő értékesítése az elektromos erőnek üzemi és világítási célokra, továbbá vegyészeti gyárakban stb. stb. csak tanácsosá teszik a t. szülők (gyámok) részére, hogy fiaik (gyámoltjaik) ezen ép oly szép, mint reményekre jogosító hatásra lépjenek a nevezett szakiskolába való belépéssel.

Jelentkezések naponta.

Az igazgatóság kívánatra programot valamint prospektust küld és közelebbi információkat is azonnal nyújt.

Az igazgatóság.

szőlőmoly- és gyümölcs-féregirtó-anyag

KOCHILLIN

A magy. kir. földmívelésiügyi miniszterium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált

bizonyít a legjobbknak az eddig ismeretlen szeszanyagok között. A szőlő virágzása idején egyszeri használat után minden pete, hernyó, lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsféreg ellen a legolcsóbb és leghatékonyabb anyag. A rak 1 g-ként 4 K Minden kilogramm 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyzetű szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a fűrtöket bőgerekbe mártogatjuk vagy az anyaggal csepejtjük: ugy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan, gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Megrendelhető az ár előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a Tóth-féle Kochillin szőlőmoly és gyümölcsféregirtóanyaggyár közp. irodájában, Budapest, VI., Főv. u. 14.

Részletes használati utasítás minden

csomagban; számtalan elismerő levelet tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálunk. Visszontelárusítókat keresünk.

Császárfürdő Budapest. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kényelmes hévízi radioaktív gyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, szudák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hők-, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdő kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos esetében s altest pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéjű nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitűnő. puhit, tisztít, fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** csász. és kir. udvari szállító Budapest. KAPHATÓ MINDENÜTT.